

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Oulíkové, soudkyně
Martiny Kotouček Mikoláškové a soudce Richarda Galise ve věci

žalobce: **Berounská zeleň z.s.**, IČO 08172480
sídlem Smetanova 242/16, 266 01 Beroun
zastoupený advokátem JUDr. Milošem Tuháčkem
sídlem Převrátla 330, 390 01 Tábor

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/5, 100 10 Praha 10

za
účasti: **1. REALOGY a.s.**, IČO 02391031
sídlem Vojtova 2123/23, 143 00 Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Adamem Biňovcem
sídlem Bykoš 41, 267 01 Bykoš
2. Středočeský kraj, IČO 70891095,
Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2024, č. j. MZP/2024/210/1926,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dodanou dne 29. 7. 2024 do datové schránky soudu, domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí (dále jen „žalovaný“) ze dne 28. 5. 2024, č. j. MZP/2024/210/1926 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 9. 1. 2024, č. j. 004319/2024/KUSK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňový orgán rozhodl podle § 7 odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon EIA“), že záměr první osoby zúčastněné na řízení (dále též „oznamovatel“) *Obytná zóna Nižbor* v k. ú. a obci Nižbor (dále jen „sporný záměr“) nemůže mít významný vliv na životní prostředí a nebude posouzen podle zákona EIA.

Obsah žaloby

2. Žalobce namítl, že součástí oznámení sporného záměru nebylo hodnocení podle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), což je podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 11. 2021, č. j. 15 A 218/2018-124, samo o sobě v rozporu se zákonem. Žalobce v odvolání rozporoval provedené hodnocení vlivu sporného záměru na přírodu a krajinu, resp. vyloučení možného významného vlivu na tyto složky životního prostředí.
3. Napadené rozhodnutí se dle žalobce nedostatečně vypořádalo s vyloučením možného významného vlivu sporného záměru na přírodu a krajinu, zejména na krajinný ráz a biodiverzitu. K tomu žalobce namítl, že napadené rozhodnutí nepřipustně rozšířilo význam stanoviska Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, regionálního pracoviště Střední Čechy, oddělení Správa CHKO Křivoklátsko (dále jen „AOPK“) ze dne 4. 9. 2023, které je stanoviskem pouze podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Okruh zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny je však širší. K požadavku žalobce na biologické posouzení sporného záměru ve vztahu k potenciálnímu negativnímu dopadu na ekoton a biodiverzitu a k vyloučení významného vlivu na krajinný ráz nelze ze stanoviska nic vyvodit. Stanovisko AOPK nadto není dle žalobce ani ve vztahu k vyloučení významného vlivu na Ptačí oblast Křivoklátsko věcně zdůvodněné, a je tedy nepřezkoumatelné.
4. Žalobce též namítl, že napadené rozhodnutí pomíjí zásadní kritické připomínky České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 23. 11. 2023, s nimiž se ztotožnil Středočeský kraj jakožto dotčený územní samosprávný celek ve vyjádření ze dne 7. 12. 2023. Žalobce poukazuje na to, že ČIŽP zaujala z pohledu zájmů ochrany přírody a krajiny k záměru zásadně kritické stanovisko s tím, že záměr zjevně neodpovídá svými kvantitativními a kvalitativními parametry environmentálním a ekosystémovým prioritám dané lokace. Sporný záměr je problematický zejména tím, že se má jednat o zcela nový sídelní útvar ve III. zóně CHKO Křivoklátsko ve významné ptačí oblasti (Natura 2000) s evidovanou ekotonovou přítomností několika prioritních druhů včetně dalších zvláště chráněných organismů. K tomu ČIŽP poukázala na dostupné údaje nálezové databáze AOPK. Záměr má být navíc umístěn na kontaktu s územím připravovaného národního

parku. Dále ČIŽP uvedla, že lokalita se nachází v pohledově mimořádně exponovaném místě, k čemuž poukázala na terénní obeznámenost s lokalitou a fotodokumentaci, což koliduje s povrchně a účelově zpracovaným zhodnocením krajinného rázu ve sporném záměru. Prvostupňové rozhodnutí se sice vyjádřením ČIŽP zabývalo, avšak nedostatečně a chybně. Pro zjišťovací řízení není rozhodné, zda se jedná o nový sídlení útvar ve smyslu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny, ale odborný náhled na možné vlivy záměru na chráněné zájmy. ČIŽP uvedla odborné argumenty, proč tyto vlivy vyloučit nelze. Kritické výhrady k hodnocení vlivu záměru nebylo možné vypořádat citací oznámení záměru, které je v rozporu s odborným názorem ČIŽP, že jde o pohledově mimořádně exponované místo, ani odkazem na stanovisko AOPK, které se ke krajinnému rázu nevyjadřuje. Argumenty ČIŽP měl prvostupňový orgán, potažmo žalovaný, přesvědčivě vypořádat. Nebylo možné je vyvrátit nepřezkoumatelným konstatováním, že zpracované hodnocení je adekvátní vzhledem k povaze a rozsahu záměru s přihlédnutím k fotodokumentaci a mapovým podkladům. Pokud ČIŽP vyjádří odůvodněné obavy z negativních dopadů záměru na zájmy ochrany a přírody a požaduje zohlednění připomínek v další fázi posuzování záměru na životní prostředí podle zákona EIA, pak by závěr vylučující významný vliv na životní prostředí musel být opřen o hodnocení zpracované autorizovanou osobou podle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

5. Podle žalobce nebyl řádně posouzen vliv záměru na krajinný ráz. Argument, že se jedná o III. zónu CHKO Křivoklátsko, není k vyloučení významného vlivu dostatečný, neboť stále jde o CHKO, přičemž podle § 25 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny je předmětem ochrany každé CHKO harmonicky utvářená krajina. Úvahy prvostupňového rozhodnutí, které cituje žalovaný v napadeném rozhodnutí, o tom, jaká krajina by měla být především chráněna, považuje žalobce za nelogické, neboť se jedná o zvláště chráněné území. Krajinný ráz ve smyslu § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny je významnou hodnotou dochovaného přírodního a kulturního prostředí. Aby ho bylo možné chránit, je třeba popsat a vyhodnotit znaky a hodnoty, které jej utváří, a hodnotit vlivy záměru na tyto znaky a hodnoty, nebo provést hodnocení území z hlediska krajinného rázu a stanovit opatření k jeho ochraně. Podle žalobce měl být pro posouzení vlivu na krajinný ráz použit *Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*: I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička, 2004, který má tři etapy: 1. vymezení dotčeného krajinného prostoru, který je pro každý záměr individuální, kdy v silné viditelnosti je dotčený krajinný prostor do 3 km a slabá viditelnost je do cca 5 km; 2. hodnocení krajinného rázu oblasti a místa; 3. posouzení zásahu do krajinného rázu.
6. Žalobce považuje za nedostatečné také posouzení vlivu sporného záměru na veřejné zdraví. Namítá, že nebylo respektováno vyjádření Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 6. 12. 2023. Domnívá se, že v pasáži vyjádření, kterou cituje napadené rozhodnutí, krajská hygienická stanice pouze reprodukovala údaje z bodu C.2.1 oznámení sporného záměru, nejednalo se o vlastní vyjádření. Tím byl až poslední odstavec, v němž se uvádí, že 5 let starou akustickou studii nelze vzhledem k novele nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně před nepříznivými účinky hluku a vibrací (dále jen „nařízení č. 272/2011 Sb.“), která stanoví odlišné hygienické limity hluku z dopravy, pro hodnocení použít, a byl vznesen požadavek na její přepracování podle platné legislativy. Žalovaný uvedl, že tento požadavek bude zohledněn při následných povolovacích procesech, což dle žalobce postrádá logiku. Vliv sporného záměru na veřejné zdraví nebyl vzhledem k zastaralé akustické studii řádně zhodnocen.

7. Žalobce dále namítl nedostatečné hodnocení světelného znečištění na životní prostředí a lidské zdraví. Má za to, že vypořádání odvolací námitky žalobce týkající se této otázky popírá účel zjišťovacího řízení. Jeho cílem je zjistit, zda sporný záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Žalobce nesouhlasí s obecným tvrzením žalovaného, že vzhledem k charakteru a velikosti záměru, navrženým kompenzačním opatřením a související výsadbě zeleně není vliv světelného znečištění kvalifikován jako významný, neboť odborné poznání v oblasti světelného znečištění se rychle vyvíjí, což dokládá návrh novely § 5 zákona o ochraně přírody a krajiny, která má nabýt účinnosti 1. 1. 2026 a která se týká požadavků na venkovní osvětlení. Sporný záměr je umístěn v ptačí oblasti a ve zvláště chráněném území, kde jsou požadavky na vyloučení významného vlivu světelného znečištění vyšší.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Neztotožnil se s výkladem žalobce, že záměr podle přílohy č. 1 zákona EIA je vždy závažným zásahem, který by se mohl dotknout zájmů podle části druhé, třetí a páté zákona o ochraně přírody a krajiny, pro který by měl oznamovatel zpracovat biologické hodnocení podle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Vždy je třeba posuzovat, zda může k závažnému zásahu dojít. Obsah oznámení byl pro zjišťovací řízení dostačující a vlivy záměru na krajinný ráz a biodiverzitu byly posouzeny způsobem odpovídajícím dané fázi posuzování. K tomu žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí. Podkladem pro povolení záměru bude další detailní posouzení žalobcem zmiňovaných složek životního prostředí ve formě závazných stanovisek či jednotného environmentálního stanoviska, které mohou stanovit podmínky pro zmírnění případných dopadů. Úlohou zjišťovacího řízení je identifikovat vlivy a posoudit je s nižší mírou podrobnosti než v dalších krocích. Ani krajská hygienická stanice nepožadovala posouzení sporného záměru v procesu EIA. Byť byla hluková studie z pohledu současné legislativy zastaralá, poskytovala dostatečný obrázek o vlivu záměru na lidské zdraví. Otázka hluku bude posuzována v navazujících řízeních, v nichž bude požadováno zpracování nové hlukové studie. Hodnocení světelného znečištění není nedostatečné. Oznamovatel se sám zavázal k použití svítidel v souladu s technickými normami a byl upozorněn na technickou normu ČSN 36 0459. Do spisu bylo založeno vyjádření obce Nižbor, která převezme do vlastnictví nově zbudovanou soustavu veřejného osvětlení a bude respektovat platné normy.

Vyjádření oznamovatele

9. Oznamovatel též navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Žalobní argumentaci označil za generickou, nesubstancovanou a zcela odlišnou od námitek ve správním řízení. Dle oznamovatele bylo napadené rozhodnutí řádně odůvodněno. Projednávaný případ je odlišný od případu řešeného v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 11. 2021, č. j. 15 A 218/2018-124, neboť žádný dotčený orgán nevyjádřil odůvodněné obavy, že sporný záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Žalobní argumentaci nelze formulovat jako odkaz na jiné dokumenty. Komplexní odůvodnění závěrů podle § 7 odst. 6 zákona EIA bylo již provedeno v prvostupňovém rozhodnutí. Oznamovatel nesouhlasí s žalobcem, že vypořádání možných vlivů na přírodu a krajinu bylo nedostatečné. Není ani zřejmé, v jakém ohledu mělo být vyjádření AOPK užito v rozporu s jeho smyslem. Žalovanému nelze vytýkat, že odvolací námitky vypořádal v rozsahu odpovídajícím jejich obecnosti. Pokud měl žalobce ke stanovisku AOPK konkrétní výhrady, měl je uplatnit v odvolání. V něm nevznese ani argumentaci připomínkami ČIŽP. Prvostupňový orgán ani

žalovaný nebyly vyjádřením ČIŽP vázání. Odvolací námitky týkající se krajinného rázu žalovaný vypořádal. Použití žalobcem zmíněné metodiky není povinné a žalobce nedostatek takového postupu v odvolání nenamítl. Oznamovatel též nesouhlasí s interpretací žalobce, podle níž část vyjádření krajské hygienické stanice byla pouze reprodukcí oznámení, nikoli vážně míněným vlastním vyjádřením tohoto orgánu. S požadavkem na zpracování nové hlukové studie se prvostupňový orgán vypořádal. O osvětlení bylo pravomocně rozhodnuto, a není tedy možné ho znovu posuzovat ve zjišťovacím řízení.

10. Závěrem oznamovatel s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, vyjádřil pochybnost o aktivní legitimaci žalobce pro nedostatek místního a věcného vztahu k předmětu řízení. Oznamovatel v daném místě vyvíjí podnikatelské aktivity řadu let, účastnil se pořizování územního plánu obce Nižbor a s žalobcem se dosud nesetkal. Žalobce přitom netvrdil a neprokázal konkrétní činnost, kterou by soustavně a erudovaně vyvíjel v oblasti ochrany životního prostředí. K tomu oznamovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 6. 1. 2016, č. j. 3 As 13/2015-200. Žalobce se nezapojoval do procesu pořizování územního plánu obce Nižbor a ani neuvedl, že by vykonával osvětlové aktivity. Žalobce byl přitom povinen doložit splnění podmínek § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA již v odvolání. Podle rozsudku NSS ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. 1 As 13/2015, je třeba otázku legitimacy vždy posuzovat individuálně. Oznamovatel vyjádřil pochybnost, zda je žalobce skutečně ekologickým spolkem založeným za účelem ochrany a přírody a zda nejedná *na objednávku konkurenčních subjektů, které zamýšlejí v území realizovat bytovou výstavbu*.

Replika žalobce

11. Žalobce k výkladu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny odkázal na odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Podle žalobce žalovaný pomíjí zásadní kritické vyjádření ČIŽP, s nímž se ztotožnil i Středočeský kraj. Již existence těchto vyjádření zpochybňuje závěr, že oznámení bylo dostatečné pro vyloučení významného vlivu na životní prostředí. Posouzení vlivu na životní prostředí nelze odsouvat do pozdějších řízení, neboť smyslem EIA je komplexní posouzení všech vlivů. Pokud jde o stanovisko krajské hygienické stanice, žalobce považuje za podstatné, že akustická studie je pro hodnocení, a tedy vyloučení významného vlivu na zdraví nepoužitelná. Ve vztahu ke světelnému znečištění žalobce uvedl, že existence rozhodnutí o umístění stavby ze dne 4. 1. 2012 se nekryje s otázkou vyloučení významného vlivu světelného znečištění na lidské zdraví.
12. K vyjádření oznamovatele žalobce poukázal na definici dotčené veřejnosti v § 3 písm. i) zákona EIA ve znění zákona č. 39/2015 Sb. Podle § 7 odst. 9 zákona EIA se dotčená veřejnost může žalobou domáhat zrušení rozhodnutí vydaného ve zjišťovacím řízení podle § 7 odst. 6 tohoto zákona. Žalobce v odvolání uvedl, že vznikl dne 1. 6. 2019, což lze ověřit ve spolkovém rejstříku, čímž doložil splnění podmínek v § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA v souladu s poslední větou § 7 odst. 6 zákona EIA. Dále žalobce poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 8. 2014, č. j. 1 As 176/2012-130, č. 3159/2015 Sb. NSS, v němž NSS zdůraznil, že smyslem zapojení občanských sdružení je umožnit kvalifikovanou účast veřejnosti. Žalobce má dlouholetou historii ochrany životního prostředí v oblasti Berouna a přilehlých obcí. Jeho činnost v oblasti ochrany přírodních a krajinných hodnot, biodiverzity a ekologické stability regionu lze doložit řadou projektů, akcí a právních kroků. K tomu navrhl jako důkaz obsah webové stránky *www.berounskazelen.cz*. Nezapojení do územního plánování obce Nižbor neoslabuje význam jeho činnosti.

13. Žalobce odmítá názor oznamovatele, že v nyní posuzovaném případě oproti věci řešené Krajským soudem v Ústí nad Labem žádný dotčený orgán nevyjádřil odůvodněné obavy, že záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Žaloba se podle žalobce zásadně neodlišuje od odvolacích důvodů. I pokud se některé žalobní námitky nekryjí s odvoláním, správní orgány byly povinny se zabývat ochranou veřejného zájmu z úřední povinnosti. K poukazu oznamovatele na územní rozhodnutí doplnil, že dle stanoviska prof. JUDr. M. K., CSc., ze dne 27. 5. 2022 nelze potvrdit platnost územního rozhodnutí; úkony žadatele, o které se opírá tvrzení o platnosti, se jeví účelové a nesměřující ke skutečnému výkonu práv z rozhodnutí.

Další podání osob zúčastněných na řízení a žalobce

14. Oznamovatel předložil nové sdělení Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 30. 8. 2024 s tím, že v něm tento dotčený orgán již netrvá na přepracování akustické studie.
15. Žalobce v reakci na to uvedl, že mezi vyjádřeními krajské hygienické stanice ze dne 6. 12. 2023 a ze dne 30. 8. 2024 nedošlo ke změně stavu. Změna požadavků je neodůvodněná, krajská hygienická stanice směřuje zjišťovací řízení s následnými, respektive již probíhajícími povolovacími procesy. Žalobce setrval na svém názoru, že sporný záměr měl být posouzen aktuální hlukovou studií.
16. Oznamovatel v dalším podání upozornil, že po změně zákona EIA novelou č. 465/2023 Sb. již ČIŽP není orgánem, který se vyjadřuje v procesu EIA, a proto nelze žalovanému nic vytknout. Pokud jde o otázku aktivní žalobní legitimace, dle oznamovatele nemá žalobce k danému území zjevně žádný vztah, neboť Beroun je vzdálen cca 10 km. Odkaz na webové stránky, které jsou registrované na osobu R. L., je vágní a žalobce nedokládá vážné ekologické škody hrozící území, které by mohl považovat za zájmové. Žalobce nedoložil, že dlouhodobě působí v oblasti ochrany přírody. Totožného právního zástupce využívá společnost FB DAVID & DAVID, spol. s r.o., která hodlá realizovat konkurenční záměr na pozemcích bývalé kotelny s přetrvávající ekologickou zátěží, respektive její jediný společník a jednatel M. D., ve sporu o platnost územního plánu obce Nižbor vedeného u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 51 A 55/2024 a ve stavebním řízení vedeném o záměru oznamovatele u Městského úřadu Beroun pod sp. zn. 00496/2024/DOPR/8. K platnosti územního rozhodnutí oznamovatel doložil stanoviska správních orgánů potvrzující jeho platnost, která si vyžádal jednak oznamovatel, jednak M. D. Stanovisko předložené žalobcem tak oznamovatel považuje za překonané, neboť jeho autor neměl k dispozici kompletní podklady. K otázce stanovisek krajské hygienické stanice oznamovatel poukázal na to, že od 1. 7. 2023 byly hlukové limity pro komunikace II. a IV. třídy, místní a účelové komunikace zmírněny, sporným záměrem navíc nedochází k umisťování domů.
17. Osoba zúčastněná na řízení 2 sdělila, že se sporným záměrem nesouhlasí a připojuje se k námitkám ČIŽP.

Podstatný obsah správního spisu

18. Dne 8. 11. 2023 oznamovatel učinil oznámení o sporném záměru pro účely zjišťovacího řízení. Oznámení s údaji o sporném záměru, stavu životního prostředí v dotčeném území a možných významných vlivech na veřejné zdraví a životní prostředí zpracoval Ing. V. K. V údajích o záměru je uvedeno, že jde o záměr rozvoje sídel s rozlohou 5,6755 ha, záměr předpokládá realizaci dopravní a technické infrastruktury a navrhuje dělení pozemku na 38 parcel pro výstavbu rodinných domů s vlastními parkovacími plochami. Součástí záměru je

výstavba obslužných komunikací a jejich napojení na existující dopravní síť, realizace areálových přípojek sítí technické infrastruktury, nové části řadu technické infrastruktury (vodovodní řady, kanalizační řady, veřejné osvětlení komunikací a chodníků, elektrické vedení) a související terénní a sadovnické úpravy včetně úprav navazujících veřejných prostranství. Přílohou oznámení je stanovisko AOPK podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ze dne 4. 9. 2023, dle kterého lze vyloučit významný vliv sporného záměru na příznivý stav Ptačí oblasti Křivoklátsko s ohledem na jeho umístění v návaznosti na stávající zastavěné území obce, a vyjádření Městského úřadu Beroun ze dne 4. 10. 2023, podle kterého je sporný záměr v souladu s územním plánem obce Nižbor. Přílohou oznámení je též akustická studie z prosince 2018, která se zabývá ovlivněním navržených rodinných domů u komunikace Křivoklátská hlukem z dopravy z hlediska požadavků nařízení vlády č. 272/2011 Sb. a která měla sloužit jako podklad pro dokumentaci k územnímu rozhodnutí.

19. Dne 13. 11. 2023 prvostupňový orgán oznámil na úřední desce zahájení posuzování vlivů sporného záměru na životní prostředí ve zjišťovacím řízení podle zákona EIA.
20. Dne 13. 11. 2023 obec Nižbor uvedla, že sporný záměr je na ploše, která je zařazena do stavební uzávěry s platností do schválení nového územního plánu, ve kterém se s plochou počítá jako se zastavitelnou, podléhající regulaci. Pořizovatelem nového územního plánu je Městský úřad Beroun, u něhož lze získat informace o navržených regulačních opatřeních.
21. Dne 23. 11. 2023 se vyjádřila k záměru ČIŽP. Z hlediska zákona o ochraně přírody a krajiny zaujala ČIŽP „zásadně kritické stanovisko“. Podle ČIŽP sporný záměr zjevně neodpovídá kvantitativně a kvalitativně environmentálním a ekosystémovým prioritám lokace. Veřejný zájem jednoznačně převažuje nad podnikatelsko-rozvojovým. Za problematiku označila ČIŽP zejména následující okruhy: 1. má se jednat o nový sídelní útvar ve 3. zóně CHKO Křivoklátsko na území významné ptačí oblasti (Natura 2000) s evidovanou ekotonovou přítomností několika jejích prioritních druhů včetně dalších organismů zvláště chráněných, k čemuž odkázala na veřejně dostupnou nálezovou databázi AOPK, v kontaktu s územím připravovaného národního parku; 2. lokalita je v pohledově mimořádně exponovaném místě, což ostře koliduje s účelově zpracovaným zhodnocením krajinného rázu ve sporném záměru, k tomu odkázala na terénní obeznámenost a fotodokumentaci sporného záměru; 3. v lokalitě je významná plně funkční hydrologická aktivita, konkrétně stále funkční infiltrace, evaporace, evapotranspirace včetně příslušného algoritmu odtokových poměrů, to vše s očekávaným efektem klimagenním (mj. potenciální změna albeda a teplotní bilance na téměř šesti hektarech na severovýchodních expozicích); 4. nesoulad a neprovázanost procesů územně plánovací dokumentace a EIA. ČIŽP požadovala zohlednění těchto připomínek v další fázi posuzování vlivů sporného záměru na životní prostředí podle zákona EIA.
22. Dne 7. 12. 2023 Středočeský kraj v rámci své samostatné působnosti sdělil, že se sporným záměrem nesouhlasí a připojuje se k námitkám ČIŽP.
23. Krajská hygienická stanice Středočeského kraje ve svém vyjádření v rámci údajů o vstupech ve vztahu k hluku uvedla, že vliv na akustickou situaci ve fázi výstavby bude krátkodobý a součástí dokumentace je akustická studie z prosince 2018 k hodnocení vlivu dopravy na komunikaci III/23617 na budoucí zástavbu. Dále shodně s textem oznámení uvedla, že *v blízkosti sporného záměru jsou sídla pro bydlení. Realizace nebude mít významný vliv na veřejné zdraví. Sporný záměr je v blízkosti komunikace, na okraji zastavěného území obce. Výstupy z obytné zóny nebudou mít negativní vliv na obyvatelstvo a veřejné zdraví. Vlivy na obyvatelstvo lze hodnotit jako málo významné.* Uzavřela, že po posouzení z hlediska

požadavků v oblasti veřejného zdraví musí konstatovat, že akustická studie je hodnocena podle tehdy platné legislativy, přičemž od 1. 7. 2023 je v platnosti novela nařízení č. 272/2011 Sb., kde jsou stanoveny zcela odlišné hygienické limity hluku z dopravy. Akustickou studii zpracovanou před 5 lety nelze nyní pro hodnocení použít. Krajská hygienická stanice vznesla požadavek na přepracování hlukové studie podle současné platné legislativy.

24. Žalobce se k oznámení nevyjádřil.
25. Dne 9. 1. 2024 prvostupňový orgán vydal prvostupňové rozhodnutí, jímž rozhodl, že sporný záměr nemůže mít významný vliv na životní prostředí a nebude posouzen podle zákona EIA.
26. K umístění sporného záměru prvostupňový orgán uvedl, že se nachází na západním okraji zastavitelného území obce Nižbor na mírném svahu se sklonem k severu k údolí Berounky, na území III. zóny CHKO Křivoklátsko. Jedná se o antropogenně podmíněné území s nízkým podílem vegetace s nízkou ekologickou stabilitou typickou pro zemědělsky obhospodařovanou krajinu s převahou orné půdy. Jižní hranici lokality tvoří komunikace III. třídy (ulice Křivoklátská), na kterou bude lokalita napojena, na severovýchodě je řešené území ohraničeno ulicí K Jezírkám, polní cestou a rozptýlenou nízkopodlažní zástavbou. Realizace záměru je v souladu s platným územním plánem obce Nižbor, v rámci pořízování nového územního plánu je nadále předpokládána zastavitelnost plochy dotčené záměrem s funkčním využitím pro výstavbu rodinných domů, pro kterou budou stanoveny regulativy. Nevyskytují se zde prvky nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability, lokalita je na území Ptačí oblasti Křivoklátsko. Významný vliv na soustavu Natura 2000 byl vyloučen stanoviskem AOPK. Sporný záměr není součástí přírodního parku, nebudou dotčeny významné krajinné prvky ani památné stromy. Není předpokládán významně negativní vliv umístění záměru na životní prostředí.
27. K charakteristice předpokládaných vlivů prvostupňový orgán uvedl, že dojde k trvalému záboru ZPF o rozloze 48 053 m², převážně průměrně až podprůměrně produkční půdy, vliv na ZPF tak bude trvalý, významně negativní. Zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa se nepředpokládá. Vlivy na povrchové a podzemní vody a ovzduší byly hodnoceny jako málo významné, stejně jako na hlukovou situaci. K té prvostupňový orgán uvedl, že v období realizace záměru lze očekávat krátkodobé zvýšení hlukové zátěže z mechanizace provádějící stavební práce a z nákladních automobilů obsluhujících staveniště, trvalý, nikoli však významný vliv bude představovat nárůst osobních automobilů rezidentů. Akustická situace je ovlivněna silničním provozem na ulici Křivoklátská, hygienické limity budou plněny za předpokladu realizace vhodných protihlukových opatření. Vlivy záměru na obyvatelstvo a veřejné zdraví byly celkově hodnoceny jako málo významné.
28. Ohledně krajinného rázu prvostupňový orgán uvedl, že v širším okolí dominují zemědělské plochy a lesní porosty. Stereotypnost zmírňuje severním směrem zařiznuté meandrující údolí Berounky. Jedná se o krajinu významně antropicky ovlivněnou velkoplošným zemědělským hospodařením, kdy v minulosti docházelo k likvidaci ekologicky stabilizačních prvků a rozsáhlým melioračním zásahům. Současným fenoménem je urbanizace krajiny. Výrazný podíl na snížení přírodní hodnoty krajiny má dálnice D5. Realizace sporného záměru ovlivní krajinný ráz z plošného i výškového hlediska pouze v úzce lokálním měřítku. Vzhledem k rozsahu a charakteru záměru nelze předpokládat výrazné narušení krajinné scenérie. Sporný záměr navazuje na zastavěné území. Výstavba

rodinných domů bude omezena regulativy, které stanoví nový územní plán. Samotný prostor navržený ke stavbě obytné zóny se nevyznačuje významnými přírodními a estetickými hodnotami. Nebyly identifikovány takové estetické, přírodní ani další hodnoty spoluurčující krajinný ráz, které by zasluhovaly ochranu a byly negativně dotčeny plánovanou výstavbou. Navrhovaný záměr bude znamenat pouze lokálně výraznější zásah do zákonných kritérií ve smyslu § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny. Vliv sporného záměru na krajinný ráz bude trvalý, mírně negativní, tudíž ho lze hodnotit jako málo významný.

29. K vlivu na přírodu a krajinu a biologickou rozmanitost prvostupňový orgán uvedl, že plocha má výrazně antropogenní charakter, jedná se převážně o zemědělsky využívanou ornou půdu, tudíž je biotop z faunistického i floristického hlediska bez velkého významu. Vyskytují se zde společenstva polních plevelů, výrazná jsou společenstva sešlapávaných cest, ruderalní rostlinná společenstva okolí silnic, příkopů a okrajů vesnic, kde je rovněž soustředěna významnější zvířena. V zájmovém území a jeho bezprostředním okolí nebyly zjištěny žádné zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů uvedené v příloze vyhlášky č. 395/1992 Sb. Záměrem nebude snížena druhová rozmanitost širšího území, nedojde k narušení migračních cest ani k dotčení významných krajinných prvků. Významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 byl vyloučen stanoviskem AOPK. Vzhledem k úzce lokálnímu charakteru záměru a umístění na zastavitelnou plochu, která navazuje na zastavěné a obydlené území, nelze očekávat významně negativní vliv záměru na hodnoty CHKO.
30. K připomínce ČIŽP, oddělení ochrany přírody, prvostupňový orgán uvedl, že významný vliv na ptáčí oblast Křivoklátsko byl vyloučen stanoviskem AOPK. Sporný záměr není zcela novým sídelním útvarem, jde o rozvoj stávajícího sídla. Odmítl, že by hodnocení vlivu na krajinný ráz v oznámení záměru bylo povrchní či účelové. Hodnocení považoval za adekvátní povaze a rozsahu sporného záměru i s přihlédnutím k fotodokumentaci lokality a dostupným mapovým podkladům. K tomu odkázal na kapitolu D.1.7 oznámení, kde se uvádí, že *samotný prostor navržený ke stavbě obytné zóny se nevyznačuje významnými přírodními a estetickými hodnotami a s okolní krajinou vytváří harmonické vztahy. V místě krajinného rázu nebyly identifikovány takové estetické, přírodní ani další hodnoty spoluurčující krajinný ráz, které by zasluhovaly ochranu a byly negativně dotčeny plánovanou výstavbou*, a na tabulku s identifikovanými vlivy záměru, v níž je hodnocen vliv na krajinný ráz jako nepříznivý (-1) s popisem, že záměr je realizován v pohledově určujících směrech, znamená změnu hmot objektů včetně výškových parametrů, nemění kulturně historické uspořádání území. Dále prvostupňový orgán poukázal na to, že AOPK jakožto věcně a místně kompetentní orgán ochrany přírody se ve stanovisku ze dne 4. 9. 2023 k problematice krajinného rázu nevyjadřuje, a na vyjádření obce Nižbor, podle něž v rámci pořizování nového územního plánu budou pro zastavitelnou plochu, jež je záměrem dotčena, stanoveny regulativy. Požadavek krajské hygienické stanice na aktualizaci hlukové studie bude zohledněn v příslušné projektové dokumentaci v následných povolenacích procesech.
31. Prvostupňový orgán uzavřel, že sporný záměr je přijatelný. Vzhledem ke svému charakteru, rozsahu a umístění nebude významně negativně působit na žádnou složku životního prostředí, dosah všech vlivů je pouze lokální.
32. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. Uvedl, že je spolkem vzniklým dne 1. 6. 2019, jehož předmětem činnosti je mj. ochrana a obnova přírody, krajiny a životního prostředí a hlavní činností není podnikání. Namítl nedostatečné či chybějící

hodnocení jednotlivých vlivů záměru na veřejné zdraví a životní prostředí. Vyjádřil nesouhlas se závěrem stanoviska AOPK, neboť zájmové území představuje významný ekotonový prvek zejména pro ochranu Natura 2000. Ekotony mohou představovat významné oblasti pro ptactvo, protože nabízí širokou škálu habitatů a zdrojů potravy, což je zásadní pro hnízdění, krmení a migraci mnoha druhů ptáků. Výstavba by mohla představovat zvýšený tlak na ptactvo závislé na specifických podmínkách, které ekoton nabízí, a mohlo by dojít k narušení migrace ptáků a potenciálnímu vymizení některých druhů z dané oblasti. Takový dopad je v rozporu s cíli Natura 2000. Žalobce žádal o pečlivé biologické posouzení záměru s tím, že průzkum by měl být zaměřen na identifikaci a hodnocení všech druhů flóry a fauny, včetně ohrožených a chráněných druhů, jejichž přítomnost by mohla být negativně ovlivněna plánovaným rozvojem, a to v jarním i letním aspektu. Vyjádřil též obavy ohledně vlivu plánované výstavby na půdu a na zachování historického charakteru území, které bylo po celou jeho historii charakterizováno jako zemědělská krajina. Ta představuje nejen zemědělský zdroj, ale také kulturně-historický prvek. Proces EIA by měl zahrnovat vizualizaci a krajinářské hodnocení záměru. Podle žalobce nebylo hodnoceno, jak záměr ovlivní krajinu, včetně ztráty estetické hodnoty a rekreačního využití území. Dále žalobce požadoval průzkum kontaminace brownfieldu, upozorňoval na změnu odtokových poměrů, potřebu detailního hydrologického posouzení a opatření, která by předcházela riziku vysychání vodotečí nebo je minimalizovala, a důkladné zhodnocení hydrologických a klimatických aspektů. Žádal o doplnění hodnocení vlivu záměru na světelné znečištění. Namítl také, že nebylo dodrženo ochranné pásmo komunikace a nebyly dostatečně eliminovány hlukové vlivy z dopravy. Nedostatečné je dle žalobce i řešení ochranné a izolační zeleně. Dále žalobce namítl konflikt s principy CHKO, které obecně nepřipouští novou zástavbu mimo intravilán. Sporný záměr nerespektuje charakter stávající sídelní kultury a vede k vytvoření izolovaného sídliště se dvěma hlavními přístupy z hlavní komunikace, které nejsou propojeny s jinou částí obce, což odporuje urbanistickým a krajinným principům. Požadoval komplexní urbanistické a ekologické hodnocení zahrnující detailní architektonicko-urbanistické studie, které prokáží soulad s cíli CHKO. Poukázal na to, že sporný záměr představuje výrazný úbytek volné krajiny. Nebyl proveden potřebný botanický a zoologický průzkum, což může mít závažné následky na přírodní rovnováhu a ochranu ohrožených druhů.

33. K odvolání se vyjádřili oznamovatel a obec Nižbor.
34. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Konstatoval, že žalobce je dotčenou veřejností podle § 3 písm. i) bod 2 zákona EIA, která je podle § 7 odst. 6 zákona EIA oprávněna podat odvolání. K nesouhlasu žalobce se stanoviskem AOPK uvedl, že se námitka neopírá o důkazy druhové rozmanitosti. Stanovisko je jednoznačné a věcně zdůvodněné. Hydrologické aktivity oznamovatel řeší souborem efektivních opatření, mj. prostřednictvím záchytných poldrů, cca 60 % plochy bude pokrývat doprovodná zeleň, která má předpoklady zvýšit biodiverzitu oproti zemědělské monokultuře. Území se nachází ve vnějším intravilánu v sousedství komunikace a plochy dynamického podnikatelského provozu. Vlivy na přírodu a krajinu jsou dostatečně popsány na str. 8 prvostupňového rozhodnutí. Lokalita byla po desetiletí určena pouze k zemědělským účelům. Významný vliv na ZPF je přijatelný, neboť se jedná o průměrně až podprůměrně produkční půdy. Posouzení vlivu na krajinu bylo provedeno v oznámení v kapitole D.1.7 a prvostupňové rozhodnutí se jim věnuje dostatečně na str. 8 a 9. Voda z plochy komunikací bude svedena do dešťové kanalizace. Odvodnění silnice bude liniové, z volných ploch bude voda vsakována ve 12 dešťových poldrech. U každého rodinného domu bude zásobník na

dešťovou vodu a přepad do vsakovacích studní. Tím je oproti zemědělskému využití zajištěna vyšší úroveň vsakování srážkových vod a omezeno splavování půdy. V území sporného záměru se nevyskytuje vodoteč. K hodnocení vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví žalovaný uvedl, že ke spornému záměru byla zpracována akustická studie z roku 2018 a navržena preventivní opatření. Sporný záměr nebude produkovat relevantní emise znečišťujících látek a skleníkových plynů, neboť je obytnou zónou minimálního rozsahu. Dosah vlivů je pouze lokální. Žalovaný připustil, že v oznámení, resp. závěru zjišťovacího řízení by měly být zmíněny i vlivy na světlené znečištění. Vzhledem k charakteru a velikosti záměru, navrženým kompenzačním opatřením a související výsadbě zeleně však vliv není kvalifikován jako významný. Světelné znečištění nadto není v rozsahu oznamovatelem vymezeného záměru předmětem posouzení, neboť o umístění veřejného osvětlení bylo již pravomocně rozhodnuto územním rozhodnutím ze dne 4. 1. 2012. Oznamovatel doplnil, že svítidla budou navržena v souladu s aktuálními technickými podmínkami v zájmu maximalizace hospodárnosti a minimalizace světelného znečištění. Obec Nižbor ve vyjádření uvedla, že v rámci plánovací smlouvy převezme do svého vlastnictví nové veřejné osvětlení, které bude řádně zkolaudováno, a bude tedy splňovat platné normy, svítidla budou ledková se světlem zbarveným do žluta a budou splňovat požadavek 2400 K. Ačkoliv norma ČSN 36 0459 *Omezování nežádoucích účinků venkovního osvětlení* není doposud právně závaznou, žalovaný nad rámec odůvodnění doporučil oznamovateli její respektování.

35. K hlukovým vlivům ze silniční dopravy žalovaný uvedl, že ke spornému záměru byla zpracována akustická studie z roku 2018. Trvalý, nikoliv významný vliv představují osobní automobily rezidentů. Vliv dopravy na komunikaci III. třídy (ulici Křivoklátská) byl vypočten v denní době v rozsahu $L_{Aeq} = 57,9$ až $64,2$ dB a v noční době v rozsahu $L_{Aeq} = 50,5$ až $56,5$ dB. Na jejím základě jsou v oznámení navržena opatření (protihlukové clony do výšky 1,8 m, zvuková izolace obvodového pláště a oken). Požadavek krajské hygienické stanice na novou hlukovou studii bude zohledněn při povolování výstavby. K otázce ochranné a izolační zeleně žalovaný uvedl, že řešené území je v současnosti bez vrostlé vegetace s výjimkou ovocné aleje na silničním náspu a několika náletových dřevin. V územním plánu byl zakomponován pás veřejné zeleně, která bude lemovat severní a jižní hranici stávajících komunikací a tvořit hlukovou izolaci, vegetace bude též na pozemcích rodinných domů. Podrobnosti budou řešeny v dalším stupni projektové dokumentace.
36. Ohledně III. zóny CHKO Křivoklátsko žalovaný uvedl, že zahrnuje člověkem značně pozměněné ekosystémy, intenzivně využívané lesní a zemědělské pozemky a nesouvisle zastavěná území sídel s územní rezervou. Zásadní pro regulaci staveb a jejich povolení je soulad s územním plánem, k němuž se vyjadřuje AOPK. Pro posouzení v procesu EIA je zásadní, zda bude významně ovlivněn předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Z oznámení, vyjádření AOPK a prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že záměr nebude negativně působit na žádnou složku životního prostředí.
37. K námitce, že sporným záměrem dojde k privatizaci volné přírodní krajiny, žalovaný uvedl, že ochrana přírody a krajiny v daném území spadá do kompetence AOPK, která dala souhlasné stanovisko k návrhu územního plánu. Navrhované využití území pro nízkopodlažní zástavbu rodinnými domy venkovského charakteru zajišťuje přechod do volné přírody. Plochy ochranné a izolační zeleně mají omezit či eliminovat negativní vlivy z okolního území. Z pohledu prostupnosti krajiny nepředstavuje sporný záměr nepřekonatelnou bariéru. Komunikace a průchody pro pěší umožní prostupnost pro obyvatele i zvěř. V důsledku dřívějšího intenzivního zemědělského využívání nejsou

ohroženy žádné ohrožené druhy rostlin a živočichů. Pro potřeby posouzení dle zákona EIA poskytl oznámení dostačující informace o záměru. Prvostupňový orgán postupoval v souladu s právními předpisy a řádně vypořádal veškeré připomínky. Žalovaný uzavřel, že nebyly identifikovány vlivy v souvislosti s realizací či provozem sporného záměru, které by měly zásadně negativní dopad na životní prostředí nebo veřejné zdraví.

Posouzení žaloby soudem

38. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud žalobu posoudil v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházející ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Ve věci samé soud rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce s tímto postupem souhlasil a žalovaný nevyjádřil ve lhůtě stanovené soudem nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Aktivní žalobní legitimace

39. Soud se nejprve zabýval aktivní procesní legitimací žalobce, kterou oznamovatel zpochybnil s odkazem na to, že žalobce v žalobě netvrdí místní a věcný vztah k předmětu řízení.
40. Podle § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA, *pro účely tohoto zákona se rozumí dotčenou veřejností právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.*
41. Podle § 7 odst. 6 věty páté zákona EIA *má právo podat odvolání proti rozhodnutí oznamovatel a dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 a dotčené územní samosprávné celky. Splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 doloží dotčená veřejnost v odvolání.*
42. Podle § 7 odst. 9 zákona EIA *dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 se může žalobou domáhat zrušení rozhodnutí vydaného ve zjišťovacím řízení podle odstavce 6, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány podle tohoto zákona, a napadat hmotnou nebo procesní zákonnost tohoto rozhodnutí. Pro účely postupu dle věty první se má za to, že dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 má práva, na kterých může být rozhodnutím vydaným ve zjišťovacím řízení, že záměr nebo jeho změna nebudou posuzovány podle tohoto zákona, zkrácena.*
43. Osoby uvedené v § 3 písm. i) bodu 2 zákona EIA hájí veřejný zájem na ochraně životního prostředí nebo veřejného zdraví. Těchto veřejných zájmů se může negativní závěr zjišťovacího řízení dotknout.
44. Výše uvedená ustanovení upravující soudní ochranu dotčené veřejnosti je třeba vykládat v souladu s čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy a čl. 11 odst. 1 a 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále též „směrnice EIA“). Jak vyložil zdejší soud v rozsudku ze dne 21. 8. 2024, č. j. 37 A 26/2024-58, zákon EIA v § 7 odst. 9 druhé větě zakotvuje domněnku, že dotčená veřejnost má práva, která mohou být dotčena tím, že záměr nebude posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Už ze zákona tedy vyplývá předpoklad, že dotčená veřejnost tato práva má – nemusí je tvrdit, tím méně prokazovat. Podle odborné literatury navíc tato domněnka (navzdory své

formulaci) nepřipouští důkaz opaku (srov. Kocourek, T. Komentář k § 7. In: Bahýřlová, L., Kocourek, T., Vomáčka, V.: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015).

45. Žalobce již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uvedl, že vznikl 1. 6. 2019, tedy více než 3 roky před vydáním prvostupňového rozhodnutí dle § 7 odst. 6 zákona EIA, jeho předmětem činnosti podle stanov je ochrana životního prostředí a jeho hlavní činností není podnikání. Tyto skutečnosti nebyly mezi účastníky sporné a soud je ověřil náhledem do spolkového rejstříku, jehož součástí je sbírka listin, v níž jsou založeny stanovy žalobce. Žalobce tedy splnil zákonem stanovené podmínky pro to, aby mohl uplatňovat práva dotčené veřejnosti ve smyslu § 3 písm. i) bod 2 zákona EIA, tedy podat odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a následně správní žalobu proti napadenému rozhodnutí. Soud proto pro nadbytečnost neprováděl dokazování obsahem webových stránek, které žalobce v reakci na vyjádření oznamovatele označil k důkazu k prokázání svého působení v oblasti životního prostředí na Berounsku.
46. Poukaz oznamovatele na nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, není v této věci přílehlavý, neboť v něm vymezená kritéria se týkala podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy (územního plánu) dle § 101a odst. 1 s. ř. s., nikoli zvláštní úpravy aktivní legitimace dotčené veřejnosti podle zákona EIA ve znění účinném od 1. 4. 2015. Byť závěry Ústavního soudu týkající se hmotněprávní legitimace spolků lze nepochybně vztáhnout i na žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz např. rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295), v případě žalob dotčené veřejnosti proti výsledku zjišťovacího řízení je třeba vycházet z výše citovaného § 7 odst. 6 zákona EIA, který upravuje aktivní legitimaci tak, že bez ohledu na práva, která spolky „jinak“ mají, se presumuje, že dotčená veřejnost má práva, na kterých může být rozhodnutím vydaným ve zjišťovacím řízení zasažena, a nemusí proto v žalobě proti rozhodnutí dle § 7 odst. 6 zákona EIA tvrdit a prokazovat dotčení na svých subjektivních právech. Ani rozsudky NSS ze dne 6. 1. 2016, č. j. 3 As 13/2015-200, a ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295, na které oznamovatel poukazuje, se nevztahují k aktivní žalobní legitimaci spolku dle zákona EIA ve znění zákona č. 39/2015 Sb., který předpoklad dotčení zakotvil (podle čl. II bodu 2 se soudní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončila podle dosavadních právních předpisů). Zákon EIA nepodmiňuje aktivní legitimaci spolku na ochranu přírody plněním úlohy dotčené veřejnosti podle § 3 písm. i) bod 2 zákona EIA zaměřením aktivit na území, v němž má být posuzovaný záměr umístěn. Aktivní legitimaci žalobce nijak nezpochybnuje skutečnost, že se neúčastnil procesu pořizování územního plánu obce Nižbor či jiných správních řízení vedených o záměrech oznamovatele.
47. Oznamovatel dovozuje obavu, že žalobce jedná na objednávku konkurenčních subjektů toliko ze skutečnosti, že se s žalobcem nesetkal v jiných procesech, jichž se účastnil, a že žalobce využívá služeb téhož advokáta jako konkurenční společnost, respektive její jednatel a společník. Netvrdí již ale žádné bližší skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by žaloba byla zjevným zneužitím práva.

Obecně k žalobní argumentaci

48. Oznamovatel má pravdu v tom, že žalobce v obsáhlém odvolání uplatnil převážně velmi obecně formulované námitky, což ovlivnilo způsob jejich vypořádání. Ochrana životního prostředí a veřejného zdraví je nicméně veřejným zájmem, přičemž správní orgán je pro ochranu veřejného zájmu povinen zjistit všechny důležité okolnosti dle § 50 odst. 3 větu

první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Ze zákona EIA ani soudního řádu správního neplyne nepřípustnost žalobních námitek, které nebyly uplatněny v odvolacím řízení. Není též vyloučeno, aby část žaloby byla pojata jako přesný a nezaměnitelný odkaz na konkrétní argumentaci uplatněnou ve správním řízení, v tomto případě na konkrétní část vyjádření ČIŽP, kterou navíc žalobce citoval v žalobě.

49. Soud však musí zdůraznit, že i uplatněná žalobní argumentace je značně obecná, přičemž míra obecnosti námitek předurčuje míru obecnosti jejich vypořádání soudem, neboť soud není povinen ani oprávněn za žalobce argumenty domýšlet. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli žalobcova advokáta (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, bod 32).
50. Soud úvodem připomíná, že v procesu posuzování vlivů (EIA) se rozlišují dva typy záměrů: a) záměry vždy podléhající posouzení, které jsou uvedeny v příloze č. 1 zákona EIA jako kategorie I, a b) záměry vyžadující zjišťovací řízení dle § 7 odst. 2 zákona EIA, v němž se posoudí, zda záměr bude podléhat posouzení. Tyto záměry jsou uvedeny v téže příloze jako kategorie II (viz např. rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2019, č. j. 5 As 167/2019-44).
51. Mezi účastníky je nesporné, že v tomto případě jde o záměr uvedený v příloze č. 1 bodu 108 kategorie II, který v souladu s § 4 odst. 1 písm. c) zákona EIA podléhá posouzení vlivů na životní prostředí, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.
52. Podle § 7 odst. 2 zákona EIA *u záměrů a změn záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. b) až h) je cílem zjišťovacího řízení zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, případně zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčích oblastí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona. Podléhá-li záměr posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, je předmětem zjišťovacího řízení také upřesnění podle odstavce 1.*
53. Cílem zjišťovacího řízení je tedy určit, zda má být daný záměr, s ohledem na svůj dopad na životní prostředí, evropsky významnou lokalitu nebo ptáčích oblast, a to včetně navržených opatření, která mají tento dopad zmírnit, dále posouzen v procesu EIA, a tedy, zda se v tomto procesu bude pokračovat, nebo zda záměr nemůže mít významné negativní vlivy na životní prostředí, takže není třeba v procesu EIA pokračovat. Zákon o posuzování vlivů v citovaných ustanoveních používá slovo „může“, jež svědčí o možnosti významného vlivu záměru na životní prostředí, nikoli jistotě.

Absence posouzení podle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny

54. Podle § 7 odst. 3 věty první zákona EIA se zjišťovací řízení zahajuje na podkladě oznámení a provádí se podle kritérií uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu.
55. Příslušný úřad vychází ve zjišťovacím řízení primárně z údajů obsažených v oznámení záměru a posuzuje záměr v podobě, v jaké mu byl oznamovatelem předložen, pokud jde o jeho kapacitu, umístění či další parametry.
56. Při zjišťování možných vlivů záměru na životní prostředí je příslušný úřad povinen přihlížet k povaze a rozsahu záměru a jeho umístění, okolnosti, zda záměr nebo změna záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u záměrů příslušného druhu v příloze č. 1

k tomuto zákonu kategorie II, obdrženým vyjádřením veřejnosti, dotčené veřejnosti, dotčených orgánů a dotčených územních samosprávných celků a případným výsledkům jiných environmentálních hodnocení podle příslušných právních předpisů (§ 7 odst. 3 věta druhá zákona EIA).

57. Podle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny *ten, kdo v rámci výstavby nebo jiného užívání krajiny zamýšlí uskutečnit závažné zásahy, které by se mohly dotknout zájmů chráněných podle částí druhé, třetí a páté tohoto zákona (dále jen „investor“), je povinen předem zajistit na svůj náklad provedení hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na tyto chráněné zájmy. V případě pochybností o závažnosti zásahu a jeho rozsahu z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem může ten, kdo jej zamýšlí uskutečnit, požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko k závažnosti zásahu a rozsahu dotčených zájmů chráněných tímto zákonem do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Součástí hodnocení podle věty první je návrh opatření k vyloučení nebo alespoň zmírnění negativního vlivu na obecně nebo zvláště chráněné části přírody, nebo návrh náhradních opatření. Náležitosti hodnocení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení hodnocení podle odstavce 1 se použije jako součást posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, pokud splňuje požadavky tohoto zákona.*
58. Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 22. 11. 2021, č. j. 15 A 218/2018-124, na který poukazuje žalobce, v odst. 56 dospěl k závěru, že *všechny záměry vymezené v příloze č. 1 zákona o posuzování vlivů je nutno považovat za závažné zásahy ve smyslu § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny a u takových záměrů stihá investory povinnost předem zajistit provedení hodnocení vlivu zamýšleného záměru na zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny.*
59. Zdejší soud se s takto kategorickým závěrem neztotožňuje. Zákon EIA nestanoví jako nezbytný podklad pro zjišťovací řízení hodnocení vlivu záměru na zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.
60. Podle § 6 odst. 2 věty druhé zákona EIA *náležitosti oznámení záměru podle § 4 odst. 1 písm. a), b), c) f) a g) stanoví příloha č. 3 k tomuto zákonu; oznámení se zpracovává se zohledněním současného stavu poznatků a metod posuzování, případných výsledků jiných environmentálních hodnocení podle zvláštních právních předpisů a s případným zohledněním kritérií pro zjišťovací řízení uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Hodnocení dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody krajiny není v příloze č. 3 vypočteno jako povinná součást či příloha oznámení.*
61. Požadavek na zohlednění výsledků jiných environmentálních hodnocení podle příslušných právních předpisů, jsou-li k dispozici, vychází z čl. 4 odst. 4 směrnice EIA ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU (viz důvodová zpráva k bodu 24 zákona č. 326/2017 Sb.), podle něhož *oznamovatel případně zohlední dostupné výsledky jiných příslušných posouzení vlivů na životní prostředí, která byla provedena podle jiných právních předpisů Unie než této směrnice. K tomu bod 15 preambule směrnice 2014/52/EU uvádí: Aby se předešlo duplikaci činností, mělo by být možné použít příslušné informace, které jsou již k dispozici a které byly získány v rámci posouzení rizik prováděných v souladu s právními předpisy Unie, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU a směrnice Rady 2009/71/Euratom, nebo prostřednictvím příslušných posouzení, která jsou prováděna podle vnitrostátních právních předpisů, a to za předpokladu, že jsou splněny požadavky této směrnice.*
62. Ani z § 67 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny neplyne, že by hodnocení dle § 67 odst. 1 tohoto zákona muselo být doloženo již v rámci zjišťovacího řízení. Vyplyvá z něj

pouze, že hodnocení, které je investor za podmínek § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povinen předem zajistit na svůj náklad k žádosti o vydání povolení, souhlasu či závazného stanoviska *podle zákona o ochraně přírody a krajiny* (nikoliv tedy k oznámení dle zákona EIA) a které musí být provedeno autorizovanou osobou (§ 45j zákona o ochraně přírody a krajiny) a splňovat náležitosti stanovené v § 7 vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška č. 142/2018 Sb.“), bude použito jako součást *posouzení* vlivů na životní prostředí, pokud bude zároveň splňovat požadavky zákona EIA. Tím se zabrání výše zmíněné duplikaci činností. Povinnost předložit uvedené hodnocení spolu s oznámením, respektive nemožnost vydat negativní závěr zjišťovacího řízení bez takového hodnocení, však z § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny ani zákona EIA dovodit nelze. Nelze též přehlédnout, že § 67 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, na který poukázal Krajský soud v Ústí nad Labem, hovoří o posouzení vlivů na životní prostředí, jemuž ovšem záměry uvedené v příloze č. 1 kategorii II nepodléhají vždy, ale pouze tehdy, pokud mohou mít významný vliv na životní prostředí. Zodpovězení této otázky je pak právě předmětem zjišťovacího řízení při zohlednění konkrétních okolností (zejména konkrétní povahy, rozsahu a umístění záměru). Lze dodat, že zákon EIA terminologicky rozlišuje „*posouzení*“ vlivů záměrů na životní prostředí jako proces, který sestává z vypracování a projednání dokumentace a posudku a ústí ve vydání závazného stanoviska [viz § 3 písm. l) zákona EIA] a „*posuzování*“ jako obecnější výraz zahrnující i zjišťovací řízení [srov. Dvořák, L. *Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, komentář k § 3 písm. l)]. Odkazuje-li tedy § 67 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny na „posouzení“ vlivů dle zákona EIA, myslí se tím až vlastní vypracování dokumentace a vydání závazného stanoviska dle § 9a zákona EIA – nikoliv již zjišťovací řízení.

63. Správní orgány jsou povinny zohlednit všechny dostupné informace a podklady. Pokud je tedy hodnocení k dispozici, je nepochybně oznamovatel povinen zohlednit jeho výsledky dle § 6 odst. 2 zákona EIA a příslušný orgán je povinen k němu v rámci zjišťovacího řízení přihlídnout dle § 7 odst. 3 písm. d) zákona EIA. Současně může nastat i situace, kdy při absenci odborného podkladu v podobě hodnocení dle uvedeného ustanovení nebude možné vliv záměru na složky životního prostředí chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny ve zjišťovacím řízení dostatečně zhodnotit, a v důsledku vyloučit významný vliv záměru z pohledu zákona EIA, na což může poukázat i příslušný dotčený orgán. To je však třeba posoudit vždy ve vztahu ke konkrétnímu záměru, vzhledem k jeho povaze, rozsahu a umístění, též s přihlédnutím k vyjádřením dotčených orgánů, dotčených územních samosprávných celků a dotčené veřejnosti. Nelze přitom obecně vyloučit, že konkrétní záměr, byť bude překračovat prahovou hodnotu, při které musí být posouzen ve zjišťovacím řízení, nebude v individuálním případě představovat závažný zásah z hlediska zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Soud tedy uzavírá, že absence podkladu v podobě hodnocení dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nezpůsobuje bez dalšího nezákonnost negativního závěru zjišťovacího řízení. Ani z vyjádření ČIŽP neplyne, že by vlivy záměru na krajinný ráz či biodiverzitu nebylo možné posoudit z důvodu absence hodnocení dle § 67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Stanovisko AOPK a vliv na ptačí oblast

64. Dále žalobce namítl, že nebyl dostatečně vyloučen možný významný vliv sporného záměru na přírodu a krajinu, zejména na krajinný ráz a na biodiverzitu. K tomu konkrétně namítl,

že napadené rozhodnutí nepřipustně rozšiřuje význam stanoviska AOPK ze dne 4. 9. 2023, které je pouze stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny a nic nevypovídá ohledně požadavku na biologické posouzení sporného záměru k potenciálnímu negativnímu dopadu na ekoton a biodiverzitu a k vyloučení významného vlivu na krajinný ráz.

65. Je pravdou, že stanovisko AOPK ze dne 4. 9. 2023 je stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, které se týká pouze posouzení prvků Natura 2000, konkrétně vlivu na evropsky významné lokality na území CHKO Křivoklátsko a na Ptačí oblast Křivoklátsko. AOPK se v něm nevyjadřovala ke spornému záměru z hlediska jiných zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody krajiny. To ovšem žalovaný v napadeném rozhodnutí nedovojuje. Na str. 3 napadeného rozhodnutí se žalovaný vyjadřuje k nesouhlasu žalobce s tímto stanoviskem vyjádřeným v odvolání, v němž žalobce poukazoval na význam ekotonového prvku pro ochranu Natura 2000 a ptactvo (body 6 a 7 odvolání), aniž by v napadeném rozhodnutí jakkoli rozšiřoval význam stanoviska AOPK. K argumentaci žalobce ohledně potenciálního dopadu posuzovaného záměru na ekoton a související biodiverzitu a požadavku na pečlivé biologické posouzení žalovaný dále poukázal na to, že záměr má být umístěn na pozemcích s druhem pozemku orná půda pro pěstování monokultur, území je součástí vnějšího intravilánu obce v sousedství komunikace a podnikatelského provozu, odvolací námitky žalobce se neopíraly o žádný důkaz o tom, že by se v území záměru mohla vyskytovat druhová rozmanitost, hydrogeologické aktivity lokality jsou řešeny souborem efektivních opatření (mj. prostřednictvím záchytných poldrů), přičemž doprovodná zeleň, která má dle sporného záměru pokrývat cca 60 % plochy, má předpoklad zvýšit biodiverzitu. Dále poukázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, v němž byly dle názoru žalovaného vlivy na přírodu, krajinu a druhovou rozmanitost dostatečně popsány s tím, že v zájmovém území ani jeho bezprostředním okolí nebyly zjištěny zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů uvedené v příloze vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, záměrem nebude snížena druhová rozmanitost širšího území ani narušeny migrační cesty, nedojde k dotčení významných krajinných prvků, významný vliv na lokality soustavy Natura 2000 byl vyloučen stanoviskem AOPK, v lokalitě se nevyskytují žádné prvky systému ekologické stability, vzhledem k úzce lokálnímu charakteru a umístění na zastavitelnou plochu bezprostředně navazující na stávající obydlené území nelze očekávat významně negativní vliv na hodnoty CHKO Křivoklátsko. Pokud jde o posouzení vlivu na krajinu, žalovaný poukázal na příslušné části oznámení a na str. 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí, jehož část citoval; stanovisko AOPK ze dne 4. 9. 2023 v této souvislosti nezmiňoval. AOPK byla dále zmíněna v souvislosti s namítaným konfliktem s principy CHKO, jímž se žalovaný zabýval na str. 9 až 10 napadeného rozhodnutí. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že III. zóna CHKO Křivoklátsko, do které je umisťován sporný záměr, zahrnuje člověkem značně pozměněné ekosystémy, intenzivně využívané lesní a zemědělské pozemky a nesouvisle zastavěná území sídel s územní rezervou a lze v ní provádět výstavbu respektující charakter osídlení a dotvářející krajinný ráz, přičemž za zásadní žalovaný považoval, že předpokladem povolení je soulad s územním plánem, k němuž se v době porizení či zpracování vyjadřuje na území CHKO příslušný orgán ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště AOPK, přičemž stavby musí být v souladu s regulativy doporučenými CHKO Křivoklátsko. Závěrem žalovaný dodal, že pro posouzení v procesu EIA je zásadní, zda bude významně ovlivněn předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Uzavřel,

že z oznámení, vyjádření AOPK a prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že záměr nebude negativně působit na žádnou složku životního prostředí. Ani z výše uvedeného shrnutí neplyne, že by žalovaný činil na základě stanoviska AOPK ze dne 4. 9. 2023 závěr ohledně vyloučení významného vlivu sporného záměru na jiné zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny, nad rámec vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

66. Soud se též neztotožnil s žalobcem, že stanovisko AOPK je ve vztahu k vyloučení vlivu na Ptačí oblast Křivoklátsko věcně neodůvodněné, a tedy nepřezkoumatelné.
67. Ptačí oblasti podle § 45e odst. 1 zákona o ochraně přírody jsou složkou soustavy evropsky chráněných území Natura 2000. Jde o provedení požadavku směrnice Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků na zřizování tzv. zvláště chráněných oblastí pro vybrané druhy ptáků uvedené v příloze I směrnice.
68. Ptačí oblast Křivoklátsko byla vymezena nařízením vlády č. 684/2004 Sb. Předmětem ochrany jsou populace včelojeda lesního (*Pernis apivorus*), výra velkého (*Bubo bubo*), kulíška nejmenšího (*Glaucidium passerinum*), ledňáčka říčního (*Alcedo atthis*), žluny šedé (*Picus canus*), strakapouda prostředního (*Dendrocopos medius*), lejska malého (*Ficedula parva*) a lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*) a jejich biotopy. Podle uvedeného nařízení je cílem ochrany zachování a obnova ekosystémů významných pro uvedené druhy ptáků v jejich přirozeném areálu rozšíření a zajištění podmínek pro zachování populací těchto druhů ve stavu příznivém z hlediska ochrany.
69. Na vymezené ptačí oblasti se vztahuje ochranný režim čl. 6 odst. 2 až 4 směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, což vyplývá z čl. 7 této směrnice. Ochrana stanovišť vychází ze zásady obezřetnosti, která vyžaduje, aby příslušný vnitrostátní orgán posoudil důsledky daného projektu pro lokalitu Natura 2000 z hlediska cílů její ochrany a s přihlédnutím k ochranným opatřením začleněným do uvedeného projektu, jejichž cílem je předcházet případným škodlivým účinkům přímo způsobeným v této lokalitě nebo tyto účinky omezit, s cílem ujistit se, že daný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality (rozsudek SDEU ze dne 15. 5. 2014, *Briels a další*, C-521/12, bod 28). Tak je tomu tehdy, když z vědeckého hlediska nepřetrvává žádná důvodná pochybnost o tom, že takové dopady neexistují (rozsudek SDEU ze dne 8. 11. 2016, *Lesoochranárske zoskupenie VLK*, C-243/15, bod 42 a citovaná judikatura).
70. Základní ochranný režim ptačích oblastí ve vnitrostátním právu upravují § 45g až 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.
71. Podle § 45h odst. 1 věty první zákona o ochraně přírody a krajiny *jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek. Podle odst. 2 citovaného ustanovení platí, že při hodnocení důsledků koncepcí a záměrů podle odstavce 1 se postupuje podle zvláštních právních předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí, pokud § 45i nebo § 4 odst. 5 nestanoví jiný postup.*
72. Podle § 45i odst. 1 věty první a druhé zákona o ochraně přírody a krajiny *ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1, je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky*

významné lokality nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody vydá odůvodněné stanovisko do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

73. Záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost ptačí oblasti, musí být předložen podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny orgánu ochrany přírody, který vydá stanovisko k záměru. Klíčovým aspektem hodnocení orgánu ochrany přírody je možný významný vliv na předmět ochrany, tedy na příslušné evropsky významné druhy a přírodní stanoviště.
74. Pokud orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv nevyloučí, musí být záměr předmětem posouzení podle odstavce 2 tohoto ustanovení z hlediska vlivu na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast. Podle § 6 odst. 4 zákona EIA je u takových záměrů oznamovatel povinen opatřit posouzení zpracované osobou, která je držitelem zvláštní autorizace, zohlednit závěry tohoto posouzení v oznámení a toto posouzení k oznámení přiložit. Pokud orgán ochrany přírody dospěje k závěru, že takový vliv je vyloučen, „naturové“ posuzování se neprovádí. Významný vliv přitom musí být vyloučen *a priori* (viz rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 Ao 4/2011-78).
75. Z § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývá, že stanovisko musí být odůvodněné. V rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 4 As 71/2016-107, NSS dospěl k závěru, že ustanovení § 45i odst. 1 věty druhé obsahuje požadavek na odůvodnění stanoviska o vyloučení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Pokud orgán ochrany životního prostředí pouze konstatuje, že s ohledem na charakter a umístění záměru se nepředpokládá možnost významného ovlivnění evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí, jedná se o nedostatečně odůvodněný závěr. Předmětné stanovisko musí určovat lokalitu a charakter posuzovaného záměru a musejí z něj být patrné úvahy, které orgán ochrany přírody k vyloučení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti vedly. Taková vada nepřezkoumatelnosti se následně přenáší i na rozhodnutí, pro které je stanovisko podkladem.
76. V tomto případě však stanovisko AOPK takto intenzivní vadou, která by je činila zcela nepřezkoumatelným, netrpí. Je třeba připomenout, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat daný úkon pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které byl vydán (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). AOPK popsala charakter záměru, uvedla, že je v souladu s platným územním plánem, přičemž součástí řešení území je i rozvojová plocha pro nezastavitelná území veřejné zeleně (N-10). Přesně specifikovala pozemky, na kterých má být záměr realizován, přičemž vzhledem k umístění záměru v návaznosti na stávající zastavěné území obce výslovně vyloučila jakýkoli vliv na evropsky významné druhy ptáků Ptačí oblasti Křivoklátsko, konkrétně včelojeda lesního, výra velkého, kulíška nejmenšího, ledňáčka říčního, žlunu šedou, strakapouda prostředního, lejska malého a lejska bělokrkého. Na základě uvedených skutečností AOPK vyloučila podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv záměru na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost Ptačí oblasti Křivoklátsko. Poukázala na to, že k tomuto závěru dospěla i při vydání stanoviska podle § 45i zákona o ochraně přírody k projednávanému novému územnímu plánu obce Nižbor. Z výše uvedeného je patrné, z jakého důvodu AOPK vyloučila významný vliv na předmět ochrany a celistvost Ptačí oblasti Křivoklátsko. Bylo na žalobci, aby v žalobě namítl, proč tento důvod neobstojí, a přednesl konkrétní argumenty, proč nelze významný

vliv na Ptačí oblast Křivoklátsko vyloučit. To však žalobce neučinil a omezil se jen na zcela obecně formulovanou námitku nepřezkoumatelnosti. Žalobce ani neuvedl, co konkrétně ve stanovisku postrádá. Soud se tak mohl v mezích uplatněných žalobních bodů zabývat jen tím, zda stanovisko nepostrádá jakékoli věcné odůvodnění. Tak tomu však není.

Umístění sporného záměru ve III. zóně CHKO Křivoklátsko, krajinný ráz a připomínky ČIŽP

77. Mezi účastníky není sporu o tom, že v rámci zjišťovacího řízení bylo třeba hodnotit též vlivy záměru na krajinu.
78. Žalobce předně namítá, že argument, že se jedná o III. zónu CHKO, není pro vyloučení významného vlivu dostatečný. S tím by jistě bylo možné souhlasit, nicméně správní orgány nezaložily hodnocení vlivu na krajinný ráz jako málo významného pouze na skutečnosti, že je umístován v III. zóně CHKO. Žalovaný tím zejména reagoval na odvolací argumentaci žalobce, že sporný záměr je v rozporu s principy CHKO. V této souvislosti zdůraznil, že III. zóna CHKO zahrnuje člověkem značně pozměněné ekosystémy, intenzivně využívané lesní a zemědělské porosty a nesouvisle zastavěná území sídel s územní rezervou, a lze v ní provést výstavbu, která bude respektovat charakter osídlení a dotvářet krajinný ráz. Vzal v úvahu, že území navazuje na stávající zastavěné území obce, jedná se o krajinu výrazně antropicky ovlivněnou velkoplošným zemědělským hospodařením a samotný prostor navržený k výstavbě se nevyznačuje významnými estetickými či přírodními hodnotami spoluurčujícími krajinný ráz, které by bylo třeba chránit. Podle správních orgánů sporný záměr ovlivní krajinný ráz pouze lokálně, vzhledem k rozsahu a charakteru záměru nelze předpokládat výrazné narušení stávající krajinné scenerie. Žalovaný přihlédl k tomu, že výstavba předpokládaných rodinných domů bude regulována územním plánem, k jehož návrhu dala souhlasné stanovisko AOPK, Správa CHKO Křivoklátsko, a že stavby musí být v souladu s regulativy doporučenými Správou CHKO Křivoklátsko. Zástavba nízkopodlažních rodinných domů bude dle žalovaného zajišťovat přechod do volné přírody. Z výše uvedeného vyplývá, že se správní orgány neomezily na argument, že se jedná o III. zónu CHKO, ale poukázaly i na další okolnosti. Pokud s těmito argumenty, které nelze považovat za zcela nepřezkoumatelné, žalobce nesouhlasil, bylo na něm, aby uplatnil konkrétní námitky, jimiž závěry správních orgánů relevantně zpochybní. Žalobce měl jakožto dotčená veřejnost možnost se vyjádřit již k oznámení záměru a vznést konkrétní věcné argumenty k dopadům záměru na krajinu v CHKO Křivoklátsko, což neučinil.
79. Obecná citace prvostupňového rozhodnutí o tom, jaká krajina by měla být dle zákona o ochraně přírody a krajiny zejména chráněna, nečiní rozhodnutí správních orgánů nesrozumitelným. Správní orgány vzaly v úvahu, že se jedná o území CHKO, tedy zvláště chráněné území dle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny, a odůvodnily, proč i přes umístění záměru v CHKO hodnotily vliv na krajinu jako málo významný (mírně negativní).
80. Žalobce v žalobě dále namítl, že vliv sporného záměru na krajinný ráz nebyl posouzen podle *Metodického postupu posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz*: I. Vorel, R. Bukáček, P. Matějka, M. Culek, P. Sklenička, 2004, který má 3 etapy (vymezení hodnoceného území – dotčeného krajinného prostoru; hodnocení krajinného rázu dané oblasti a místa; posouzení zásahu do krajinného rázu). Tento metodický postup však není právním předpisem a ani na něj žádný právní předpis neodkazuje. Žalobce též netvrdí, že by byl součástí výkladového stanoviska ústředního správního úřadu ani že by jeho použití představovalo ustálenou správní praxi, která by

mohla zakládat legitimní očekávání. Skutečnost, že správní orgány nepostupovaly podle právně nezávazné metodické pomůcky z roku 2004, tedy nezakládá nezákonnost jejich postupu ani závěrů, ani nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

81. V souladu s dispoziční zásadou bylo na žalobci, aby označil konkrétní nedostatky v posouzení vlivu sporného záměru na krajinný ráz, k nimž mělo dle jeho názoru nepoužitím předestřené metodické postupu dojít, a jejich vliv na výsledné hodnocení, což neučinil. Není úkolem soudu, aby za žalobce chybějící argumentaci domýšlel.
82. Žalobce dále namítl, že žalovaný zaměňuje účel zjišťovacího řízení s procesem územního plánování, k čemuž cituje část napadeného rozhodnutí, v níž se uvádí, že *zásadní pro regulaci staveb či samotné povolení je soulad s územním plánem obce. K územním plánům na území CHKO se v době jejich porízení či zpracování vyjadřuje příslušný orgán ochrany přírody, tedy regionální pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.* Z výše uvedeného neplyne, že by žalovaný zaměňoval účel obou procesů. Žalovaný v této části reagoval na odvolací námitku žalobce, který namítl, že principy CHKO striktně regulují umístování novostaveb mimo zastavěné území a obecně novou zástavbu mimo intravilán nepřipouští. Právě v této souvislosti vyložil, že v III. zóně CHKO lze provést výstavbu respektující charakter osídlení a dotvářející krajinný ráz s tím, že z hlediska regulace a povolení staveb je podstatný soulad s územním plánem, k němuž se vyjadřuje příslušný orgán ochrany přírody a krajiny. Sám poté zdůraznil, že pro posouzení EIA je zásadní, že záměrem nebude významně ovlivněn předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptací oblasti a nebude negativně působit na složky životního prostředí, což měl za dostatečně prokázané na základě oznámení, stanoviska AOPK a prvostupňového rozhodnutí. Soud tedy shrnuje, že z citace, na kterou žalobce odkazuje, v kontextu napadeného rozhodnutí neplyne, že by žalovaný zaměňoval účel zjišťovacího řízení s procesem územního plánování.
83. Žalobce též namítl, že se správní orgány přezkoumatelným způsobem nevypořádaly s vyjádřením ČIŽP.
84. Ačkoli od 1. 1. 2024 ČIŽP již není dotčeným orgánem dle § 3 písm. e) zákona EIA, správní orgány byly povinny ve zjišťovacím řízení přihlédnout k jejímu vyjádření, které učinila jakožto dotčený orgán, dle § 7 odst. 3 písm. c) zákona EIA.
85. Prvostupňový orgán se ovšem připomínkami ČIŽP vznesenými ve vyjádření zabýval. ČIŽP ve vztahu k dopadům na krajinu ve svém vyjádření označila za problematické, že jde o *zcela nový sídlení útvar ve 3. zóně CHKO*. Prvostupňový orgán vyložil, proč záměr nepovažuje za *nový sídlení útvar*, tedy funkčně samostatný soubor staveb prostorově oddělený od stávajících jednotek osídlení, ale za *rozvoj stávajícího sídla*, kdy nové stavby bezprostředně navazují na dosavadní zastavěné území a jsou se stávající jednotkou prostorově i funkčně propojeny. Pokud žalobce uvádí, že pro vyloučení významného vlivu na životní prostředí není významné, zda se jedná o nový sídelní útvar ve smyslu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny, je třeba uvést, že prvostupňový orgán zde reagoval na vyjádření ČIŽP, přičemž z pohledu vlivů na krajinu v CHKO (ve shodě se zákonem o ochraně přírody a krajiny) považoval za významné, že záměr bezprostředně navazuje na zastavěné území obce Nižbor a není od něj prostorově a funkčně oddělen. Připomínky ČIŽP byly značně obecné, a prvostupňový orgán na ně proto mohl reagovat v odpovídající míře obecnosti. S poukazem na konkrétní části hodnocení vlivu na krajinu v oznámení odmítl obecnou námitku ČIŽP o povrchnosti a účelovosti hodnocení (ČIŽP nespecifikovala, v čem přesně je hodnocení povrchní či účelové). Vzhledem k tomu, že ČIŽP se k jednotlivým částem

hodnocení obsaženým v oznámení konkrétně nevyjadřovala a nepoukázala na konkrétní nedostatky hodnocení vlivu na krajinu obsaženého v oznámení, nečiní obecná reakce prvostupňového orgánu rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelnými, neboť je z nich patrné, proč přes vyjádření ČIŽP nehodnotily dopad na krajinu jako významný, ale pouze jako mírně negativní. Žalobce ani konkrétně netvrdí, jaká část oznámení je podle něj v rozporu s názorem ČIŽP, že jde o pohledově exponované místo (prvostupňovým orgánem citovaná část mj. uvádí, že záměr je realizován v pohledově určujících směrech). Za situace, kdy v odvolání nebyly uplatněny konkrétní námitky směřující proti způsobu, jímž se prvostupňový orgán vypořádal s vyjádřením ČIŽP k vlivu na krajinu, nelze napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné proto, že se připomínkami ČIŽP výslovně nezabývá. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že se žalovaný ztotožnil se závěry prvostupňového rozhodnutí. Jak bylo výše uvedeno, z napadeného rozhodnutí je patrná i komplexní úvaha o hodnocení vlivu záměru na krajinný ráz. Pokud měl žalobce za to, že závěry správních orgánů s ohledem na vliv záměru na krajinný ráz neobstojí, bylo na něm, aby v žalobě přestřel konkrétní žalobní námitky.

86. Žalobce rovněž vytkl prvostupňovému orgánu, že nesouhlas s vyjádřením ČIŽP odůvodnil „zjevně nedostatečně či přímo chybně“ s tím, že není rozhodné, zda se jedná o nový sídlení útvar ve smyslu § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny, a že ČIŽP uvedla konkrétní odborné argumenty, proč nelze vliv vyloučit, tedy že se má jednat o zcela nový sídlení útvar ve 3. zóně CHKO na území tamní významné ptačí oblasti (Natura 2000) s evidovanou ekotonovou přítomností několika jejích prioritních druhů včetně dalších organismů zvláště chráněných (důkaz: nálezová databáze AOPK).
87. Námitku, že odůvodnění prvostupňového rozhodnutí je zjevně nedostatečné či chybné, nelze považovat za řádný žalobní bod, na jehož základě by bylo možné věcně přezkoumat vypořádání připomínek ČIŽP. Na základě takto obecné námitky se mohl soud zabývat nanejvýš tím, zda správní orgány přihlédly k vyjádření ČIŽP a zda nejsou jejich úvahy v této části zcela nepřezkoumatelné. Je třeba připomenout, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není pokračováním správního řízení. Jde o originární soudní přezkum správního rozhodnutí, kde žalobce musí vymezit důvody, proč je rozhodnutí žalovaného správního orgánu nezákonné.
88. Nutno předeslat, že připomínky ČIŽP neobsahují žádné skutečně konkrétní odborné argumenty, jak to žalobce prezentuje. Ve skutečnosti je i v této části velmi obecné, neboť poukazuje „evidovanou“ (nikoliv nutně skutečnou) přítomnost nespecifikovaných „několika prioritních druhů“ na nespecifikovaném území ptačí oblasti včetně (opět nekonkretizovaných) dalších zvláště chráněných organismů, což má vyplývat z nálezové databáze AOPK, jejíž obsah ČIŽP také nekonkretizuje ani nedokládá. Z rozhodnutí správních orgánů je přitom patrné, proč dospěly k závěru, že lze významný vliv na tamní ptačí oblast lze vyloučit – v tomto ohledu odkázaly oba správní orgány především na stanovisko AOPK dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, které žalovaný hodnotil jako jednoznačné a věcně odůvodněné. Prvostupňový orgán dále k připomínce ČIŽP, podle níž se mělo jednat o umístění nového sídelního útvaru, odůvodnil, proč tomu tak není. Vyložil, že záměr má bezprostředně navazovat na dosavadní zastavěné území obce, což považovala za zásadní i AOPK ve svém stanovisku. Prvostupňový orgán tedy zdůraznil především umístění záměru v návaznosti na zastavěné území, nikoli soulad záměru s § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalovaný kromě stanoviska AOPK, jehož obsah žalobce konkrétně věcně nezpochybňuje, dále zdůraznil, že záměr je umístěn na

pozemcích orné půdy pro pěstování monokultur, v sousedství komunikace a ploch podnikatelského provozu, přičemž v zájmovém území ani jeho bezprostředním okolí nebyly zjištěny žádné zvláště chráněné druhy živočichů uvedených v příloze vyhlášky č. 395/1992 Sb. a ani odvolací námitky se neopíraly o žádné konkrétní důkazy nasvědčující tomu, že by se zde měla vyskytovat významná druhová rozmanitost. Současně poukázal na předpokládanou doprovodnou zeleň, která může biodiverzitu naopak zvýšit. Ze shora uvedeného jsou seznatelné úvahy, na jejichž základě prvostupňový orgán i žalovaný dospěli k závěru, že přes obecné kritické připomínky ČIŽP lze vyloučit i významný vliv záměru na ptací oblast. Tyto závěry přitom nebyly založeny na tom, že záměr nenaplnuje právní definici nového sídelního útvaru dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobce tyto závěry nezpochybňuje žádnými konkrétními věcnými námitkami, a soud je proto nemůže věcně přezkoumat.

Vliv sporného záměru na veřejné zdraví

89. Mezi stranami je dále sporné, zda akustická studie k hluku z dopravy zpracovaná v prosinci 2018 připojená k oznámení záměru představovala s přihlédnutím k vyjádření krajské hygienické stanice dostatečný podklad pro vyloučení významného vlivu záměru na veřejné zdraví.
90. Podle přílohy č. 2 zákona EIA, která stanoví kritéria pro zjišťovací řízení, bodu I.7 musí být parametry záměru zváženy se zvláštním zřetelem na rizika pro veřejné zdraví (např. v důsledku kontaminace vod, znečištění ovzduší a hlukového zatížení).
91. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 14. 9. 2023, č. j. 4 As 254/2022-44, *účelem zjišťovacího řízení je zaprvé posoudit, zdali má oznámený záměr významný vliv na životní prostředí, a zadruhé vyhodnotit, zdali jsou v oznámení navržená ochranná, zmírňující a kompenzační opatření vhodná a dostatečná k minimalizaci jinak zjištěného významného vlivu na životní prostředí. [...] Předmětem zjišťovacího řízení naopak není posouzení přípustnosti záměru z hlediska veřejnoprávních limitů upravených v dílčích právních předpisech, jejichž účelem je ochrana jednotlivých složek životního prostředí či veřejného zdraví. Splnění právně závazných limitů je předmětem zvláštních povolovacích a schvalovacích řízení, ať již jde o řízení dle stavebního zákona, zákona o ochraně přírody, popř. jiných právních předpisů, přičemž v těchto řízeních je třeba předložit aktuální a správně zpracované odborné podklady.*
92. Žalovaný odůvodnil, že oznámení záměru, které vycházelo z akustická studie k hluku z dopravy na komunikaci III. třídy, ulici Křivoklátská, z roku 2018, představovalo dostatečný podklad pro vyloučení významného vlivu na veřejné zdraví s tím, že splnění platných veřejnoprávních hlukových limitů bude posuzováno při povolování výstavby v rámci územního a stavebního řízení. Takové vypořádání není zjevně chybné, jak namítá žalobce, ale odpovídá předmětu zjišťovacího řízení, jímž není posouzení dodržení veřejnoprávních hlukových limitů dle platného znění nařízení č. 272/2011 Sb., ale posouzení, zda lze vyloučit významný vliv záměru na životní prostředí, resp. veřejné zdraví (viz výše citovaný rozsudek NSS). Žalovaný vycházel z konkrétního výpočtu vlivu dopravy na komunikaci III/23671 na budoucí výstavbu v denní i noční době, který žalobce ani krajská hygienická stanice nijak nezpochybňuje. Žalobce v žalobě netvrdí, že by v mezidobí došlo ke změně v území, která měla být zohledněna (např. k podstatnému zvýšení intenzity provozu na ulici Křivoklátská), ani nenamítá nesprávnost výpočtů předpokládaného hlukového zatížení v hlukové studii, z nichž vycházelo oznámení, včetně navržených opatření (protihlukové clony do výšky 1,8 m nad úrovní terénu, zvuková izolace

obvodového pláště a oken), a následně i správní orgány při hodnocení vlivu záměru na veřejné zdraví. Odlišnost v nastavení hygienických limitů není sama o sobě důvodem, pro který by nebylo možné akustickou studii jako podklad použít. Současně žalobce ani netvrdí, jak by měla změna hygienických limitů nařízením vlády č. 433/2022 Sb., jímž bylo novelizováno nařízení č. 272/2011 Sb. s účinností od 1. 7. 2023, hodnocení žalovaného v konkrétním případě ovlivnit. Jak bylo výše uvedeno, soudu nepřísluší, aby za žalobce chybějící argumentaci domýšlel.

Vliv světelného znečištění na životní prostředí a lidské zdraví

93. Žalobce namítl, že vypořádání jeho odvolací námítky týkající se nedostatečného hodnocení světelného znečištění v napadeném rozhodnutí popírá účel zjišťovacího řízení.
94. Soud připomíná, že podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být z žalobních bodů patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobce je povinen uvést konkrétní skutková tvrzení doprovázená konkrétní právní argumentací. Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet. Žalobce je povinen vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami (viz rozsudek rozšířeného senátu z 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/1996 Sb. NSS). Smyslem a účelem uvedení žalobních bodů je především vymezit obsah soudního přezkumu, tj. jaké skutkové a právní otázky má soud posuzovat z hlediska žalobcem tvrzené nezákonnosti správního rozhodnutí. Současně v souladu se zásadou rovnosti účastníků řízení stanoví žalovanému meze jeho obrany, tedy to, k čemu se má vyjádřit a k čemu má předložit protiargumenty (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).
95. Výše uvedenou obecnou výtku popření účelu zjišťovacího řízení dle soudu nelze považovat za řádný žalobní bod, jak byl výše vymezen, neboť žalobce nijak neupřesnil, v čem spatřuje rozpor citované části odůvodnění s obecně vymezeným účelem zjišťovacího řízení.
96. Soud z procesní opatrnosti uvádí, že i pokud by bylo možné považovat tuto námítku za žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., rozvinutý v replice argumentem, že existence rozhodnutí o umístění stavby se nekryje s otázkou vyloučení významného vlivu světelného znečištění na lidské zdraví, neshledává ji důvodnou.
97. Žalovaný v citované části napadeného rozhodnutí předně konstatoval, že vzhledem k charakteru a velikosti záměru, navrženým kompenzačním opatřením a se záměrem související výsadbě zeleně není vliv světelného znečištění kvalifikován jako významný. Tato úvaha ovšem nijak nepopírá účel zjišťovacího řízení, na který poukazuje žalobce, tedy zjištění, *zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, případně zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptáčích oblastí, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, a podléhá-li záměr posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, je předmětem zjišťovacího řízení také upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace.*

98. Žalovaný jako další důvod, pro který mohlo prvostupňové rozhodnutí obstát, byť se výslovně nezabývalo světelným znečištěním, uvedl, že o umístění veřejného osvětlení bylo pravomocně rozhodnuto územním rozhodnutím ze dne 4. 1. 2012, které je oznamovatel povinen respektovat, nedojde-li k jeho změně. Oznamovatel ovšem sám v oznámení vymezil záměr, který učinil předmětem zjišťovacího řízení, tak, že jeho součástí je i veřejné osvětlení, přičemž uvedl, že probíhá územní řízení o změně žalovaným zmíněného územního rozhodnutí a dodatečně bylo zjištěno, že nebylo provedeno zjišťovací řízení. Samotná skutečnost, že bylo vydáno územní rozhodnutí, které je v právní moci, tak není být důvodem, pro který by neměly být posouzeny vlivy záměru tak, jak byl oznámen, tedy včetně veřejného osvětlení. V tomto ohledu by tedy bylo možné považovat úvahu žalovaného za rozpornou s účelem zjišťovacího řízení. Námitku žalobce lze nicméně vztáhnout pouze k druhému ze dvou samostatných důvodů, na nichž je založena žalobcem citovaná část odůvodnění napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že první z uvedených důvodů ob stojí (viz dále), nemůže být námitka důvodná. Žalovaný navíc v této souvislosti poukázal také na vyjádření oznamovatele a obce Nižbor, přičemž s touto částí odůvodnění napadeného rozhodnutí žalobce v žalobě nijak nepolemizuje.
99. Žalobce dále vyjádřil nesouhlas se závěrem žalovaného, že vzhledem k charakteru a velikosti záměru, navrženým kompenzačním opatřením a se záměrem související výsadbě zeleně není vliv světelného znečištění kvalifikován jako významný. K tomu uvedl, že odborné poznání o vlivu světelného znečištění se rychle vyvíjí a že záměr je umístován v ptačí oblasti a CHKO, kde jsou požadavky na vyloučení významného vlivu světelného znečištění vyšší.
100. Je pravdou, že úvaha byla velmi stručná a obecná, nicméně je z ní patrné, proč žalovaný vliv záměru na životní prostředí a veřejné zdraví nehodnotil ani při zohlednění světelného znečištění jako významný. Žalobce s těmito důvody nijak konkrétně nepolemizuje. Žalobce neozřejmil, proč podle něj ve světle rychlého vývoje poznání, respektive umístění záměru, není možné významný vliv vyloučit přes žalovaným zmíněný charakter a velikost záměru (tedy záměru realizace dopravní a technické infrastruktury a dělení pozemků na 38 parcel pro výstavbu rodinných domů na ploše 5,6755 ha), kompenzační opatření a související výsadbu zeleně (která má dle žalovaného pokrývat cca 60 % plochy, zahrnovat pás zeleně z jihovýchodu na severozápad, ostrůvky zeleně na obslužné komunikaci, zeleň lemující severní a jižní hranici a zeleň na pozemcích rodinných domů, s čímž také žalobce v žalobě nepolemizuje). Žalobce nepředestřel, proč má za to, že přes charakter a velikost záměru, kompenzační opatření či předpokládanou zeleň, na které poukázal žalovaný, může mít záměr významný vliv na životní prostředí či veřejné zdraví a jaký. Nenamítá ani, že záměr nepředpokládal kompenzační opatření, která by mohla tento vliv omezit. Jak bylo výše uvedeno, pokud jde o umístění záměru v ptačí oblasti, žalovaný vyloučil vliv na ptačí oblast zejména s odkazem na stanovisko AOPK, s jehož obsahem však žalobce v žalobě taktéž nijak věcně nepolemizuje.
101. K argumentaci žalobce ohledně platnosti územního rozhodnutí soud uvádí, se jedná o opožděný nový žalobní bod uplatněný po lhůtě k podání žaloby, jímž se soud nemohl věcně zabývat (§ 71 odst. 2 a § 72 odst. 1 s. ř. s.). Nadto s ohledem na výše uvedené není otázka platnosti územního rozhodnutí pro posouzení věci rozhodná.

Závěr a náklady řízení

102. Soud neshledal námitky žalobce důvodnými a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

103. Soud při posouzení věci vycházel z obsahu správního spisu, jehož obsah není předmětem dokazování. Důkaz náhledem na webové stránky www.berounskazelen.cz nebyl proveden, neboť s ohledem na výše uvedený právní názor nebylo nutné prokazovat faktické činnosti žalobce v oblasti životního prostředí. Z téhož důvodu soud nepovažoval za relevantní, že vlastníkem domény berounskazelen.cz je R. L., a proto neprovedl důkaz ani oznamovatelem předloženým výpisem z registru domén. Soud dodává, že nespatřuje nic nestandardního v tom, že vlastníkem domény webových stránek spolku není sám spolek, ale fyzická osoba s ním spojená. Toliko na okraj lze dodat, že ze sbírky listin vyplývá, že R. L. byl zakladatelem spolku, jeho členem a členem výboru (viz např. zápis ze zasedání zakladatelů a zápis ze zasedání členů výboru ze dne 26. 4. 2019, výroční zpráva z roku 2022). Jak bylo již výše uvedeno, sama skutečnost, že žalobce využil služeb advokáta, který zastupuje M. D., jediného společníka a jednatele společnost FB DAVID & DAVID, spol. s r.o., v řízení o návrhu na zrušení části územního plánu Nižbor, jež se dotýká oznamovatele, nemůže svědčit o tom, že žaloba je zneužitím práva, respektive že žalobce jednal na objednávku jiného klienta svého zástupce s cílem poškodit oznamovatele, a proto soud neprovedl důkaz výpisem z obchodního rejstříku k uvedené společnosti a přípisem zdejšího soudu ze dne 4. 9. 2024, č. j. 51 A 55/2024-22. Rovněž nebylo třeba provádět důkaz sdělením krajské hygienické stanice ze dne 30. 8. 2024 k prokázání, že již netrvá na přepracování akustické studie, neboť soud vychází ze skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí, navíc soud nepřisvědčil žalobci, že by vzhledem k požadavku krajské hygienické stanice nebylo možné vyloučit významný vliv sporného záměru na veřejné zdraví na základě studie z roku 2018. Soud neprovedl ani důkaz navržený žalobcem k prokázání pochybností o platnosti územního rozhodnutí ze dne 4. 1. 2012 (stanovisko prof. JUDr. M. K., CSc., ze dne 27. 5. 2022) a důkazy navržené oznamovatelem k prokázání jeho platnosti (stanoviska Městského úřadu Beroun ze dne 18. 5. 2022 a ze dne 25. 7. 2022), neboť námitka žalobce týkající se pochybností o platnosti územního rozhodnutí ze dne 4. 1. 2012 byla uplatněna opožděně, a soud se jí proto nemohl věcně zabývat. Otázka platnosti územního rozhodnutí ze dne 4. 1. 2012 navíc nebyla pro posouzení věci rozhodná. Soud neprovedl jako důkaz ani oznamovatelem předložený snímek webových stránek ČIŽP se sdělením, že se od 1. 1. 2024 nevyjadřuje k EIA z důvodu novelizace zákona EIA zákonem č. 465/2023 Sb., neboť jde pouze o informaci o zákonné úpravě, která je soudu známa a není předmětem dokazování.
104. O nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
105. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud neuložil žádnou povinnost, s jejímž plněním by jim mohly náklady vzniknout (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Soud současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by mělo být některé z osob zúčastněných na řízení výjimečně přiznáno právo na náhradu nákladů, a osoby zúčastněné na řízení to ani nenavrhly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. října 2024

Lenka Oulíková, v. r.
předsedkyně senátu